

Ára 800 korona

HADUDUFÖLD

1924. év március 4.

KEDD

Debreczen, VI. évf. (53.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 12000 K
EGYES SZÁM ÁRA 800 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámasztásában.
Amen

Beck és Bazel

Az 1897-ben, Bazelben megtartott zsidókongresszus titkos jegyzőkönyvének egyik pontja következőképp hangzik: „Fel fogjuk hajtani az élelmickek árait s a drágaság miatt felgerjedt népharagot a földbirtokos osztályra zudítjuk.” E megjósolt szavak jutnak önkéntelenül is eszünkbe, mikor báró Madarassy Beck Gyula cikkét olvassuk, melyet a Pest Tőzsde február 28-iki számába írt. Beck szerint „teljes színvakság az, amely ebben az országban az osztályok gazdasági helyzetének megítélése tekintetében megnyilatkozik”, mert „a földbirtokososztály az utolsó cseppig élvezte egy olyan hasznát a valorizálatlan koronakölcsönből (!), amely senkinek (!) ebben az országban osztályrészt nem jutott és nem juthatott.” Hát meg lehet, hogy merő színvakság, mikor mi azt látjuk, hogy a városokban házak, hársorok, egész utcák kerülnek bizonyos mobil tőkés kezére, az is színvakság lehet, mikor észrevesszük, hogy a külföldre kitolt pénzt idegen értékekbe fektetik, de hogy a valorizálatlan hitelt, hasznát a földbirtokososztály élvezte volna utolsó cseppig, ez az állítás egyszerűen nem igaz. Tudunkkal csak a mult héten helyezte kilátásba a kormány, hogy a föld birtok 50 milliárd valorizált hitelhez fog jutni, míg a bankok két esztendője már valorizálatlanul 1000 milliárd hitelt kaptak. Ez szinte érthetetlen volna az OMGE-nak és a Magyar Gazdák Szövetségének mult heti határozata, melyek egyhangulag a valorizáció mellett foglaltak állást, soha Beck szerint a valorizálatlan hitel hasznát az „utolsó cseppig” ők élvezték. A földbirtokososztály tehát kivétel nélkül angyalokból, vagy legalább a legönzettelenebb és a legnemesebb hazafiakból áll.

Beck ur, beszéljünk komolyan és őszintén. Hiszen ön báró is, madarassy is, hitelbanki elnök is, nem pedig valami közönséges zsidó. Mi azt véljük, hogy az ön állásfoglalása se nem pártatlan, se nem igazságos. Mi azt hisszük, hogy az u. n. mobil tőke érdekében felhangzott panasz megint csak amolyan vagyonszerelő manőver. Egyrészt a valorizálatlan hitel áldását óhajtja a maga számára vissza, másrészt meg a kényszerkölcsön terhei alól akar kibújni. Mert mi azt gondoljuk s e vélekedésünkre fogadást is mernénk ajánlani a báró urnak, hogy az a bizonyos mobil tőke, mely ma, a kényszerkölcsön napjaiban olyan szenvedő, olyan kiméletre méltó és lerongyolódott, holnap, mikor az új Jegybank részvényeit kell jegyezni, az egyedüli erős, megbízható, reális gazda-

dasági tényezővé fog előlépni. Mert ugyebár az országért áldozatot hozni vagy abból hasznát húzni két dolog. Ahol gründolásokról van szó, ott az

a számadó mobil tőke rögtön az első sorba ugrik, jelentvén a gründolás nem csak profitot, hanem politikai hatalmat is.

Budapestre érkezett a népszövetség pénzügyi bizottsága

Megkezdődnek a tanácskozások a pénzügyek rendbehozataláról

Budapestről jelentik: A népszövetség pénzügyi bizottságának delegációja ma délután 2 óra 40 perckor, élén Jansen elnökkel, Budapestre érkezett. Sir William Goode angol szenátor, aki szintén tagja a népszövetség delegációjának, ma délután Daruváry Géza és Korányi Frigyes párisi magyar követ társaságában megjelent a miniszterelnöknél és vele a kölcsön kérdésében huzamosabb időre keresztül tárgyalt. Megjelent a miniszterelnöknél Wálka Lajos kereskedelmi miniszter, helyettes pénzügyminiszter is.

Beavatott helyről vett értesülésünk szerint a népszövetség pénzügyi bizottságának tagjai kedden már az érdemi tárgyalásokat is megkezdik.

A kormány a 2 és fél éves budgetnek tervezetét, a jegybank felállítására vonatkozó előterjesztést és a felhatalmazási törvényjavaslatot a bizottság elé fogja terjeszteni.

Azonban, mint értesülünk, a népszövetség bizottsága a kölcsönre vonatkozó lényegesebb kérdéseket éppen azoknak nagy jelentőségükkel fogva véglegesen addig nem is fogja tárgyalni, amíg a nemzetgyűlés íbb sége ezekben legalább részletes megállapodásra nem jut. Valószínű, hogy emiatt a bizottság körülbelül egy hónapig marad Budapesten.

Áttérés a takarékkoronára

A takarékkorona rendszerére való áttérés, illetőleg a valorizációnak az egész vonalon való érvényesítése tekintetében nagyon jelentős fordulathoz érkezünk a keddi nappal. Keddtől kezdve a TEBÉ-hez tartozó bankok valamennyien megnyitják a takarékkorona betét osztályt. Papirkorona betétet elfogadnak megfelelő értékű takarékkorona betét alapon és így módjában lesz a közönségnek pénzét a mostani viszonyokhoz képest értékálló koronában átmenteni.

Nagy felháborodás a vörösök londoni denúciálásai miatt

Garami elszólta magát a Bécsi Kurirban Politikusok a szökevények aknamunkájáról

Budapestről jelentik: A Bécsi Kurir, a szökevények hírhedt lapja február 28-iki számában Garamitól a következő nyilatkozatot közli:

Bethlen István legutóbbi londoni tartózkodása alatt levizitelt a Labour Parti néhány vezető emberénél és informálta őket, hogy ő milyen tisztaszívű demokrata, mennyire ellensége a fajvédőknek stb. Természetes, hogy én — mondja Garami — mint az Angliába küldött delegáció tagja, feladatomnak tartottam, hogy lerántsam a demokrata maszkot Bethlen arcáról. A Horthy-Bethlen kurzus olyan gazdag ténybeli adatgyűjteményt adott rendelkezésemre, hogy az álarc lerántása nem is volt nehéz.

A Bécsi Kurirban megjelent nyilatkozattal kapcsolatban a következő nyilatkozatot kaptuk:

Pekár Gyula: Ha Garami ezt a képtelenül hangzó nyilatkozatot megtette volna és fenntartaná, akkor a magyarországi szocialdemokrata part hazaárulása teljesen valóságosá válna.

Akkor a magyar szocialdemokraták valóban azért mentek ki Londonba, hogy a miniszterelnökben nemcsak

a kölcsönt, hanem az egész nemzeti Magyarországot elgáncsolják. Végre kell, hogy legyen minden türelemnek, az egész nemzetnek a leghatározottabban állást kell foglalnia ez ellen.

Nagy Emil volt igazságügyminiszter így nyilatkozott: Világosnak kell lenni mindenekelőtt, hogy a szocialdemokraták ki akarják használni a helyzetet, hogy a belpolitikai irányváltozatra is nyomást gyakoroljanak. Kétségtelen, hogy Peidl ilyen célzattal utazott ki Londonba, de hogy nem nagy sikerrel járhatott, annak bizonyossága éppen Garami nyilatkozata, mert hiszen nem vitás, hogy

ha elértek volna valamit, más-ként irnának.

Drákói szigorral kell fellépni minden olyan tendencia ellen, amely a szocialdemokraták jelszavak alatt csak arra alkalmas, hogy bennünket újból a kommunizmus fertőjébe rantson.

Wolff Karoly: Anyira döbbenetesnek tartom ezt a nyilatkozatot, hogy ilyen alakjában bizonyítékok nélkül nem is merek belőle következtetéseket levonni.

A földmivelésügyi miniszter Balmazújvároson

Maday Gyula beszámolója

Balmazújváros, március 2. Maday Gyula nemzetgyűlési képviselő március 2-án, vasárnap beszámolót tartott kerületében, Balmazújvároson, amelyre leutazott a fővárosból nagyatádi Szabó István földmivelésügyi miniszter is dr. Enő Kálmán, Csizmadia András nemzetgyűlési képviselők és dr. Gálffy Dénes, a miniszter titkára kíséretében.

A község határában bandérium s küldöttség élén Poroszlay István főszolgabíró, Harsányi Béla főjegyző, Oláh János pártelnök üdvözölték a minisztert. A beszámoló 11 órakor kezdődött a község-háza előtti térségen.

Maday Gyula rámutatott arra, hogy ma a politikát a nép fiatal sarjadt értelmiségnek kell irányítania. A mai ellenzékot egyetlen törekvés jellemzi,

szóvalharokkal akadályozzák a parlament munkáját,

hogy a kormányt megbuktassák. Azaz azonban, hogy ezután mi következik, nem törődnek. A gazdasági helyzettel foglalkozva, kijelentette, hogy a kormány nem nézi ölbetett kézzel a spekuláció garázdálkodását. Méltatta a külföldi kölcsönrel kapcsolatban Bethlen István érdemeit. Ez a kölcsön a kormány gazdasági politikájának tengelye.

Hosszasabban foglalkozott a földreformmal s ezzel kapcsolatban a földreformnovellával.

Az országnak két fundamentuma van, a föld és a munka.

Kéri a minisztert, hogy a föld iparosításának, a magyar mezőgazdaság ipari berendezésének is époly fáradhatatlan apostola legyen, mint a föld helyesebb elosztásának volt.

A földmivelésügyi miniszter beszéde

A beszámoló után nagyatádi Szabó István beszélt:

A megnyomorított országnak nincs elég vagyoni ereje ahhoz, hogy a földreformot úgy bajtsák végre, mint ahogy tervezték. Ami azonban emberileg a mai viszonyok között keresztelhető, abból nem enged semmit. Maga is helyesnek tartja, hogy a nagybirtok ipari telepeket létesítsen.

Őszintén megmondja, hogy az adók csökkentéséről általánosságban beszélni nem lehet. Az országot csak áldozatokkal lehet fenntartani s ezt az áldozatot mindenkinek meg kell hozni. A külföldi kölcsön állandósítani fogja a pénz értékét és így elhozza azt az időt, amikor a munka tisztességes díjazása bekövetkezik.

A földmivelésügyi miniszter után Csizmadia András rövid felszólalásával a napgyűlés véget ért.

Délután 2 órakor a Kossuth-körben 300 teitekes bankett volt, amelyen Hadházy Zsigmond főispán a Kormányzót köszöntötte fel, míg Maday Gyula nagyatádi Szabó Istvánra mondott felköszöntőt.

Debrecen polgárainak küzdelmes történetéből

Dr Ecsedi István előadása

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen polgárainak szenvedésekben gazdag történelmi múltjából vett történelmi képeket mutatott be vasárnap este dr Ecsedi István a debreceni Függetlenségi Kör nagytermében. A közönséget nagyon érdekelte az előadás, mert nemcsak a tágas termet zsúfolásig töltötte meg, hanem még az ajtóknál is sokan hallgatták az érdekes történelmi eseményeket.

Elsősorban ismertette a jeles történelmitudós

a protestantizmus elterjedését Debrecenben.

A debreceni polgárok előbb a lutheránus vallásra tértek, 1542-től pedig a szigorubb, puritánabb kálvinista hitre tértek át. Mikor 1548-ban az utolsó katolikus pap is elköltözött a városból, midőn a miseruhákat, az orgonát is kivitték a mai Nagytemplom helyén álló Szent András templomból, Debrecen polgárai kálvinisták lettek. Sőt talán tovább reformálják hitüket és unitáriusok lesznek, ha 1558-ban Török János földesúr Méliusz Juhász Pétert Debrecenbe nem hozza, aki heves hitvitában legyőzte az unitárius predikátorokat és 1567-ben megszervezi a tiszántúli református egyházkerületet.

Ettől kezdve a szenvedések szakadatlan sora következett a város polgáira, azért, mert a polgárok protestánsok és politikailag Erdélyhez, a magyar szabadság fellegvárához állottak. Debrecen 1543-ban

behódolt a töröknek,

ezért a török által zaklatott vidékek lakossága jórészt ide menekült. A német csapatok már 1552-ben kíméletlenül kirabolják, 1569-ben Balassa Bálint a németekkel versenyezve pusztítja a várost. Legborzasztóbb volt az 1594. évi tatár dúlás, mely elől a lakosság elmenekült, a város gazdag ajándékok mellett megkíméltetett, de Debrecen mai határában 17 község hamvadt el.

Az előadó történelmi adatokkal bizonyítja Debrecen polgárai részvétét a Bocskai, Bethlen,

Rákóczi-féle szabadságharcban

Az erdélyi fejedelmek ezért gazdagon megjutalmazták és különösen kulturintézményeit fejlesztették. Így Bethlen a kollegiumnak tett nagy adományai mellett felépítteti a 64 év óta leőve levő Nagytemplomot (1628). Rákóczi az ellenségtől elfoglalt ágyúkból 56 mázsás harangot (Rákóczi harang) adományozott a városnak (1636).

Bár

a kuruc világban

a felkelőkkel van, de a török ellen folytatott felszabadító háborúban olyan derekasan részt vett, hogy Szavolyai Jenő a főparancsnok legnagyobb tetszését nyerte el. A kurucokkal való barátkozásáért a várost Spankau, Kobb, különösen Caraffa nagyon megsanyargatta. Rabutin tábornok katonái a várost kirabolják, a Nagy- és Kistemplomot meggyalázzák, midőn abba lovakat, ökröket kötöttek be.

A legújabb korban

egy politikai és egy vallási mozgalomról emlékezett meg. Az 1849. április 14-én történt detronizációról, mely alkalommal Kossuth lángszó-

noklata varázsa alatt állott a város minden polgára. Az elnyomatás idején Debrecen polgárai emelték fel először szavukat az önkényuralom ellen, midőn 1860. március 11-én Balogh Péter református szuperintendens vezetése alatt a debreceni császári biztos ellenzése dacára til-

takoztak a protestáns vallás szabadságát megszüntető császári pátens ellen.

Dr Ecsedi előadását a jelen voltak lelkes ovációval jutalmazták. Befelezésül Harsányi Sándor hazafias költeményt szavalt el nagy lelkesedéssel és sikerrel.

A villamos vasuti alkalmazottak bérmozgalma

Index rendszer alapján kéri a fizetést

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az egyre növekedő drágaság következtében Debrecenben már eddig is több bérmozgalom indult meg. Legutóbb a helyi érdekű vasut és a nyírbátori vasut alkalmazottai indítottak bérmozgalmat s memorandummal fordultak az igazgatósághoz, amely előtt feltárták súlyos helyzetüket és rámutatva arra, hogy a jelenlegi fizetésükből nem tudnak megélni, kérték, hogy az igazgatóság adjon nekik lényeges fizetésemelést, illetőleg

állapítson meg egy bizonyos létminimumot,

amely az árak emelkedésével együtt automatické emelkedne.

Bár az igazgatóság megértőleg fogadta az alkalmazottak memorandumát és kilátásba helyezte kéréseik teljesítését, a villamosvasut alkalmazottai Horváth Lajos főkezelő vezetésével a küldöttségileg felkeresték dr Hadházy

Zsigmond főispánt, aki előtt a küldöttség vezetője hosszabban ismertette a Hév. és a nyírbátori vasut alkalmazottainak súlyos helyzetét, valamint azok kívánságait és kérte a főispán támogatását.

Hadházy főispán megértéssel fogadta az előterjesztett kéréseket és válaszában ígéretet tett arra nézve, hogy érintkezésbe fog lépni a kereskedelemügyi miniszteriummal és mindent el fog követni, hogy az alkalmazottak jogos kívánságait teljesítsék.

Ilyen módon remény van arra, hogy a bérmozgalom békés elintézését fog nyerni és

nem kerül sztrájkra a sor,

mert a főispán előtt megjelent küldöttség vezetője kijelentette, hogy ha a kérésük gyors elintézését nem nyer, — mint végső eszközhöz — kénytelenek lennének a sztrájkhoz folyamodni.

Megkezdték a kényszerkölcsön behajtását

Március 10-ig be kell fizetni a kölcsön első részletét

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az egész ország közvéleményét hosszabb idő óta élénken foglalkoztatja már a belső, vagy az úgynevezett kényszerkölcsön ügye, amely most ugylátszik, hogy

a megvalósulás stádiumába jutott.

A pénzügyminisztériumtól ugyanis már leérkezett a városi adóhivatalhoz a kényszerkölcsönre vonatkozó fizetési meghagyások első része, amelyeknek a kézbesítését már meg is kezdték. Ezeknek a fizetési meghagyásoknak az értelmében március 10-ig a kényszerkölcsön 30 százalékat mindenkinek be kell fizetni.

Mint tudvalevő dolog,

a kényszerkölcsön behajtása a jövedelem- és vagyonadó alapján történik

s a befizetett adó összeget csak birtokon kívül lehet megfizetni.

A kényszerkölcsön kivetésének megkezdése következtében a debreceni Gazdasági Egyesület felhívja a gazdákat arra, hogy a kényszerkölcsönt az előirt határidőig igyekezzenek befizetni.

A kölcsön befizetésével kapcsolatban mindenkinek szívesen ad felvilágosítást az egyesületnek a Piac-utca 61. szám alatt levő titkári hivatala.

Egyébként — mint Budapestről jelentik — a kényszerkölcsön kapcsán a pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki, amely szerint azok az adózók, akik a terükre kivetett állami kölcsönölegnek teljes összegét 1924. március 10-ig befizetik, az egész kölcsönösszeg 5 százalékától térítésben részesülnek, vagyis

5 százalékkal kevesebbet tartoznak befizetni.

például akinek terhére egy millió koronát kölcsönöleg vetettek ki, március 10-ig 950 ezer papirkoronával egész tartozását letörlesztheti és javára egy millió takarékkorona befizetést fognak elkönyvelni.

A rendeletet a hivatalos lap legközelebbi száma közli.

A Bethlen Gábor kör Hajduszoboszlón

(A Hajdúföld tudósítójától.) Jól sikerült műsoros délutánt rendezett a Bethlen Gábor kör március 2-án, vasárnap délután Hajduszoboszlón az úri társadalom élénk érdeklődése mellett. A műsort dr. Szabó István köri elnök nyitotta meg szép, lendületes beszéddel. A két Friedrich testvér klasszikus hegedűszámokat adott elő ügyes technikával. Erdős Aranka előadása szép hatást ért el. Radetzky és Somogyi hazafias költeményeket szavaltak. Különösen szép száma volt a műsornak Somogyi Jucika éneke. Kellemesen csengő, meleg, érzelmes hangja az előadott Döcny- és Balázs-nóták szépségét teljes egészében kiemelte. Beregszászi Irén és Nahótzky Géza dialogust adtak elő. A kör művész erő Herceg Ferenc „A költő és a haldí” című játékát adták elő. Petőfi szerepében Boda Ferenc teológus figyelemre méltót adott. Gabala Ibolyka és Csák Jucika játéka a közönség teljes elismerésére talált. Jók voltak Szoboszlai Ferenc, Sáfány, Zsigmond és Radetzky László is.

Az előadást este táncestély követte, melyen a szép számban megjelent úri közönség és a Debrecenből kirándult egyetemi diákság a hajnali órákig a legkellemesebb hangulatban mulatott.

Tanácskozások a lakbér-emelésről

Vass József népjóléti miniszter Orsós Endre dr. miniszteri tanácsos, a miniszterium lakásügyi osztályának vezetője kíséretében ma megjelent a miniszterelnökségen, ahol Bethlen István gróf miniszterelnökkel a lakásügyben hosszabban tanácskoztak.

Vass József ezzel kapcsolatban a következőket mondotta munkatársunknak:

Lakásügyről tárgyaltunk a miniszterelnökségen. Megállapodtunk abban, hogy a február májusi negyedre visszamenőleg fizetendő lakbérpótlékról

pénteken a rendes heti minisztertanácsban fognak véglegesen dönteni.

Az erre vonatkozó rendelkezés szövege készen van. A pénteki minisztertanácsban a tervezetet letárgyaljuk, úgy hogy a hivatalos lap szombati számában már megjelenhetik a lakbérpótlékról szóló rendelet. Ugyancsak a pénteki minisztertanácsban tárgyaljuk meg a május havi lakberek ügyét is.

Főiskola

A Werbőczy Bajtársi Egyesület törzsfői taborának ülése. A debreceni egyetem Werbőczy Bajtársi Egyesületének törzsfői tábora március hó 6-án, csütörtökön délután 3 órakor az egyesület hivatalos helyiségében ülést fog tartani.

A Debreceni gazdászok szakelőadása. Február 24-én a debreceni m. kir. gazd. akadémia hallgatóinak Széchenyi Gazdasági osztálya képviselőjében Halász Miklós gazd. akadémiai tanár-elnök és Tóth Bertalan gazd. akad. hallgató egyesületi titkár Tetétien községbe utaztak gazdaggyűlést tartani. A gyűlésen nagyszámu gazdaközönség vett részt, meghallgatva a védelmező tanár „Műtrágyázás gyakorlatáról” szóló szabadelőadását, melyet a titkár „Borjunevelésről” szóló fejtegetése követett. Február hó 27-én ugyan ezen osztály Pallagon rendezett vitaülést. Ez alkalomból Szentes Gábor II. éves gazd. akadémiai hallgató mély szaktudást eláruló felolvasást tartott „Jövőbeni gazdálkodási irányunkról” címen. Hozzászóltak Merazzi József III. éves és Tóth Bertalan II. éves hallgatók. A vitát dr Varga Kálmán akad. igazgató fejezte be, kiemelve a felolvasást mint olyat, amely a jövő gazdálkodás mikéntjét igyekszik a hallgatóknak bemutatni, amiért dicsőretet érdemel.

Elismert kiváló minőségű
csemege- és fűszer-
árak legolcsóbb
beszerzési forrása a

„HANGYA”

Füzetlet: RÓZSA-UTCA.

Fióküzletek a város minden részében.

POLDINI EDE

A magyar kultúra diadalmas egén új csillag tüze ragyogott fel, hogy világító fényességével besugározza a sötét éjszakát. Azon a tájon villant meg tűszeme, ahol még homályos az égbolt és Erkel Ferencnek központi égítete körül csak halványabb sugaru bolygócskák keringenek. *Poldini Ede*, a kiváló magyar zeneszerző egy olyan operát írt, mellyel egyszeriben bevonult a szellemi halhatatlanság örök hazájába. Magyar lélek tiszta zsenije áradozik e műből, mely örökkévaló dicsőséget jelent és szerzőjének a neve az újabbkori opera-költészet rokonhangzásu nagyjainak, Puccininak és Mascagninak az örökébe lépett. A névhasználat azonban nem jelenti a belső hasonlóságot is: *Poldini Ede* magyar költő, a magyar faj érzéseinek tökéletes tolmácsolója, poézisében a magyar életnek eleven ritmusa lüktet, magyar az elgondolása és magyar a hangszerezése is.

Az operaházi bemutató sikerét *huszodéves* nyitászini tapsvihar döntötte el és ez a feltörő lelkesedés eldöntötte a darabnak világsikerét is. Egy esztendő leforgása alatt színre fog kerülni a világnak összes operaszínházán, hogy új életet, frissebb lüktetést adjon a hanyatló zenésdrámának és — ami ennél is fontosabb — *világdicsőséget* szerezzen a magyar nemzetnek is.

A magyar irodalomnak Arany Jánosait és a zeneirodalomnak Erkel Ferencét nem érti meg a külföld — magyarságuk miatt. Kacsóh Pongrác zeneköltészeté csak a magyar faj lelkében találhat visszhangzásra: *Poldini Ede* operájának egész konstrukciója olyan hangszerezésben jutalmazta kifejezésre a magyar faj lelki életének érzéseit és ritmusát, hogy a külföld előtt is ugyanazt az értéket jelenti, amit a nemzet lelkivilágának határai között.

Hisszük, hogy az operaszerzés nemzeti csillagának jótékony fénye rövidesen bevilágosítja harmoniát teremtő sugárzódnéval az egész földkerekséget, ebből a hulló fényességből Debrecen közönsége is kér egyetlen sugarat, hogy a háromgrációs ligeti-zenék és a vörös malmokból kiörölt erkölcsi kakofóniák után megfüröszthessze lelkét a magyar dicsőség örökérvényű muzsikájában.

(n.)

Vádirat az emigráns hazaárulók ellen

Budapestről jelentik: A budapesti kir. ügyészség elnöke közel egy esztendővel ezelőtt megbízást adott dr. Miskolczy Ágost kir. ügyésznek, hogy mindazok az egyének ellen, akik az ugynevezett bécsi magyar sajtóban akár cikkek keretében, akár pedig más nyomtatvány útján, képek avagy rajzok alakjában a magyar állam és magyar nemzet megbecsülése ellen elkövetett bűncselekményekkel vádolhatók, járjon el és adjon ellenük ki vádiratot. Dr. Miskolczy Ágost hosszú hónapokon keresztül tartó munka után

huszonnylec „emigráns” ellen adott ki vádiratot, valamennyit az 1921. évi III. törvényekkel 7 szakaszába ütköző bűncselekményekkel vádolja meg.

A budapesti királyi ügyészség e bűncselekmény címén vádat emelt Garami Ernő, Buchinger Manó, báró Hatvani Deutch Lajos, Jászai-Jakobovics Oszkár, Hock János, Lovászi Márton, Linder Béla, Sende Schön

Pál, Kunfi-Kohn Zsigmond, Böhm Vilmos, Garbai Sándor, Rónai-Rosenfeld Zoltán, Góndör-Krausz Ferenc, Fényes-Glantz Samu, Schwarz Richárd, Magyar Morgenstern Lajos, Bíró Mihály, Rédey József, Székely János, Gábor Greiner Andor, Róbert Jacksel Oszkár, Halmi József, Hajnal Jenő, Frank László,

Barta Blau Lajos, Winkler Mayer, dr. Major József és Herczeg Herkovits Ernő ellen. A királyi ügyészség a 28 vádlott büntügyében

huszont vádiratot

szerkesztett, ezeknek nagyrésze már a főtárgyalás kitűzése végett *Seszták* Lajos tanácsa előtt fekszik.

Az országos híri Lisztius-krolik könyvalakban

Március 15-én jelenik meg a Hajdúföld könyvtárának első kötete

A *Hajdúföld*, amely mindig lelkesedéssel küzdött Debrecen és a Tiszántul irodalmának felvirágoztatásáért, március közepén a „*Hajdúföld könyvtára*” címen értékes könyvsorozatot indít meg, amely mintegy uttörője lesz a Budapestre központított magyar irodalom decentralizálásának és a tisztántuli magyar vidék irodalmának megerősítésének.

A könyvsorozat első számaként — mint annak értékjelzője — fog megjelenni március közepén a *Hajdúföld* országosan ismert, szellemes humoristája, ifj. dr. Liszt Nándornak

Tudjátok-e mi a jogrend?

című kötete, amely a közkezdelt *Lisztius* legértékesebb humorisztikáit fogja magába foglalni, a *Hajdúföld Vákoló kandalló*... című ország-szerző ismert és elismert eredeti rovatának legjára termékeit.

A szép kiállítású értékes kötetre már mártól kezdve lehet előfizetni a Hajdúföld kiadóhivatalában. A kötet ára egyelőre

12.000 korona.

azonban — tekintettel az árak rohamos emelkedésére — mindenki helyesen teszi, ha minél előbb beküldi hozzá az előfizetést, mert az általános drágulás kényszerítő nyomása folytán később aligha leszünk abban a helyzetben, hogy a könyvet — amelynek értékét felesleges méltatnunk — a most megállapított alacsony áron bocsássuk a közönség rendelkezésére.

A *Hajdúföld* könyvtárának további sorozatában *Kolosváry Borcsa* Mihály szerkesztésében a legkiválóbb fővárosi és vidéki magyar írók és költők műveit követik az első kötetet.

Macdonald elejtette a nemzetközi konferencia tervét

Poincaré és Macdonald levélváltása - Fascista diktatura készül Franciaországban - Eltörik a török kalifátust

Párisban hétfőn nyilvánosságra hozták azokat az adatokat, amelyek *Poincaré* és *Macdonald* angol miniszterelnök levélváltására vonatkoznak. Mint a nyilvánosságra hozott levelekből megállapítható, *Macdonald* ismét kifejezést adott a Franciaország és Anglia közötti együttműködésére való készségének és Franciaország iránti rokonszenvének, kifejezetten hangsúlyozva, hogy ez az együttműködés elengedhetetlenül szükséges arra, hogy Európát talpra lehessen állítani.

Annál meglepőbb az a hír, hogy *Macdonald* elejtette a nagy nemzetközi konferencia tervét

és így csak nincs remény arra, hogy a nemzetek képviselői közös tanácskozásán vitathassák meg Európa újjáépítésének égetően sürgős kérdését.

Franciaország fascista diktatura előtt

Az angol munkáspárt napilapjának, a *Daily Herald*-nak párisi tudósítója szenzációs jelentést közöl. Eszerint *Franciaország olasz és spanyol mintára fascista diktatura kialakítása előtt áll.* *Millerand* elnököt is sikerült megnyerni a fascista uralom előkészítőinek, akinek vezére *Mangin* generális. A párt lapjának jól értesült franciáországi tudósítója közli még azt is, hogy a fascista mozgalmakat a nagyhatalom *Comitée*

des Forges, Louchet és társainak vaskartellje finanszírozza.

A törökök eltörik a kalifátust

Angorából jelentik: A nemzetgyűlés többségi pártja mai ülésén elfogadták annak az indítványnak első szakaszát, amely a kalifa elmozdítására és a kalifátus megszüntetésére vonatkozik. Az a nézet uralkodik, hogy valamennyi szakaszt elfogadják, mert semmiféle beavatkozást nem engedtek meg még muzulmán országok részéről sem.

A haladópart szintén határozatot hozott, amelyben kijelenti, hogy a kalifátus veszedelmet jelent a köztársaságra és épen ezért megszüntetését kívánja. A párt javasolni fogja, hogy a kalifátus ügyének valódi és politikai kérdések bármelyikével való összekapcsolását hazaárulásnak nyilvánítsák.

A konstantinápolyi rendőrség ezzel kapcsolatban Angorából azt az utasítást kapta, hogy tartsa felfüggetlenül a kalifa és a szultáni család Konstantinápolyban tartózkodó hercegeinek háztartását. A rendőrségnek különösen arra kell ügyelnie, hogy az említettek semmiféle értéket se szállíthassanak el. A kalifa állítólag úgy nyilatkozott, hogy egy másik mohamedán országba szándékozik költözni és legszívesebben Egyiptomot választaná.

Cseh terror a ruszinszkói választásokon

A cseh agrárpart az *Erdős Kárpátokban* a leghallatlanabb választási agitációt üzi. A lakosságnak nagymennyiségű alkoholt boesájtottak rendelkezésére. Minden koresma tele van részeg emberekkel, az italt az agrárpart agitátorai fizetik. *Wolossio, Bracsnykó*, az *Erdős Kárpátok* népének vezérei, akik a táviratot aláírták, tiltakoztak ez ellen a választási agitáció ellen és követelték a kormány közbelépését.

A horvátok Fiume felosztása ellen

A horvát köztársasági parasztpárt tegnap Zágrábban ülést tartott, amelyen határozottan tiltakoztak a fiumei állam felosztása ellen, mert ezzel megsértették a horvát államnak Fiuméra való jogát és Fiume lakossága örendelkezési jogát.

Az ülés által elfogadott határozati javaslat azt az állítást veti fel, hogy a római szerződés két titkos függelékét tartalmaz. Elsősorban Olaszország kötelezi magát, hogy az esetben, ha Szerbiában belső zavarok támadnának, Szerbia csapatokat küld oda. A második függelékben Olaszország hozzájárul ahhoz, hogy Szerbia adott pillanatban Szalonikit és annak mögöttös területét megszállja.

ATROCITÁSOK

Nagy Vince vezére, mint *szekérrudon döngicsélő légy*. Itt járt Debrecenben. Leeresztett álla, a honfitulót merengő ábrázata, káprázatos hajszóránya mélyen megragadták a III. kerület nem egy választó polgárának bámuló fantáziáját. Ő volt: Rupert, akinek fantasztikusabban állt a „*Kossuth-párt*” vezéri címe, mint a régi, boldog ötvenkrajcáros időkben piszkos csapszékkel fölött a cőgtábla: *Rákóczi Mór* vagy *Salamon*. És ezt a férfiut, aki valóban méltó vezére *Nagy Vincének*, most im a kurzussajtón kívül saját honában is méltatni kezdik. „*Kossuth-párt*” szavazói, — nem a mi „faji gyűlöletből” mérgezett kurzustollunk, de a liberális faji kalifája, *Váczonyi Vilmos* méltatja azt, akinek közlegénye *Nagy Vince*, a legliberálisabb pesti lapban emigyen: „*Rupert Rezső*, akinek az a szerepe, ami a döngicsélő légynek az októberizmus szekérrudján, komolyan világhódítókat tartja magát és azt hiszi, hogy az ő szellemi nagysága és a mögötte álló nagyszerű tömegek vették be Debrecent. Ezért e szerény epizódész, aki régebben egészen szerényen és tiszteletteljesen viselkedett öregebb harcsokkal szemben, most egyszerre hőstenornak tartja magát.

— En Rupert Rezső dühöngéseit megértem és biztosíthatom Rupert Rezsőt, hogy akkor is rossz epizódész, ha mások politikai spekulációja pártot is állít a háta mögé. Ezért ne higgye magáról azt, hogy őt bárki üldöznék. Sohase kívánhat magának a kormány vagy bárki más kellemesebb ellenfele, mint Rupert Rezsőt. Ha róla van szó, napiparancsban kellene kiadni, miként 1848-ban az osztrák generálisoktól napiparancsban adták ki: *Ezt a vezért nem szabad lelőni, mert különön jön helyére!*

Ehhez nekünk nincs mit hozzáfűznünk. Talán csak annyit, hogy az utolsó hasonlat nem áll meg egészen. Ugylátszik, *Váczonyi* elfelejtett — *Nagy Vincere* gondolni.

Gyümölcsfák tavaszi permetezése és ecsetelése mindenféle tetvek, molyok, pillék, téli araszolók ellen most végezhető legalkalmasabb időben

Enda Chinoin gyümölcsfa karbolin ummal, mely kimérve is kapható:

KONTSEK GÉZA DEBRECEN

Mindenütt jó,
de legjobb a
Gambrinusban

HÍREK

1924 március 4. (Kedd)

Prot.: Kázmér. Kath.: Kázmér.

1642 II. Rákóczy Györgyöt az erdélyi rendek Gyulafehérvárott fejedelemmé választják.

1849 I. Ferenc József összbiradalmi alkotmányt ad ki, melyben Magyarországot koronatarományra degradálja. Ez volt a közvetlen oka a debreceni függetlenségi nyilatkozatnak.

1193 Szaladin egyiptomi és szíriai szultán halála.

Időjárás: Egyelőre enyhe idő várható, a nyugati részeken sok helyütt esővel.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-11-ig, d. u. 4-7-ig.
Csokonai-színház este fél 8 órakor bérletszünetben Katicza királynő lett, bemutató előadás.

Apollo: Az uzorás.
Vigszínház: A vöröslóvas.
Az evangélikus Fittérügyelet teasteiéje és táncmulatsága este fél 9 órakor az Arany Bika kistermében.

39-esek bajtársi összejövetele 9 órakor az Angol Királynő különtermében.
Gyógyszerárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Egyszarvu, Murakózy, Magyar Korona, Nádor, Csokonay.

Március 14-én lesz a vármegyei közgyűlés. Hajdu vármegye törvényhatósági bizottságának rendkívüli közgyűlését, mint a *Hajduföld* értesül, március 14-én fogják megtartani. A rendkívüli közgyűlés tárgysorozatán több fontos és érdekes ügy szerepel.

A közművelődési könyvtár személyforgalma. A városi közművelődési könyvtár igazgatójának a városi tanács elé terjesztett jelentése szerint a könyvtár személyforgalma a múlt évben 78407 volt. Az év második felében a forgalom a hivatalos órák redukálása miatt kissé megcsappant, azonban, mint a fenti adatból látható, Debrecenben még mindig vannak szép számmal olyanok, akik szívesen és gyakran keresik fel a művelődési forrásait.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon március 4-én délután 5-6 óráig dr. Geszti József igazgató-főorvos folytatja előadását a *Gyermekkor tuberkulózisáról*, míg 6-7-ig dr. Szeremley Béla főgimn. tanár tartja vetített képes előadását *A görög szobrászat* köréből.

A debreceni madárvédelmi egyesület, Debrecen legifjabb kulturális egyesülete szépen fejlődik és izmosodik. Tagok nagy számmal jelentkeznek. Intéző bizottságában helyet foglalnak majdnem az összes közgazdasági és társadalmi intézmények képviselői. Különösen nagy számmal jelentkeznek tagul Debrecen természetkedvelő hölgyei, akik majd az Egyesület által rendezendő kirándulásokon is bizonyára szorgalmasan részt vesznek. Közép- és elemi iskolák is egyre-másra jelentkeznek, az előbbieket növekedései rendkívüli tagnak is beléphetnek. Tagfelvétel tovább folyik. Jelentkezni lehet *Sesztina* Jenő alelnöknel, avagy dr. Nagy Jenő ügyvezető alelnöknel a ref. főgimnáziumban.

Az Országos Diaknyomornyitási akció debreceni főosztálya ma, kedden este fél 8 órakor választmányi ülést tart az Egyetemi Körben. Az érdekeltek pontos megjelenését kéri az igazgatóság.

Szerencsétlenség tolatás közben. A múlt nap végzetessé válható szerencsétlenség történt a nagyállomáson. *Komlósi* József 27 éves fűtőházi villanyszerelő egy tolató mozdony elé került, amely 15 méternyire vonszolta maga előtt. Komlósi a fején szenvedett komolyabb sérüléseket. A mentők beállították az egyetem sebészeti klinikájára. Állapota nem súlyos. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

Ügyes, megbízható kiszolgáló leány és tanulóknak egy értelmes fiú felvétetik Springer könyvkereskedésében.

A Tisza István Tudományos Társaság alföldkutatói akciója

(A *Hajduföld tudósítójától*.) A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság céljait tüzte ki a magyar alföldnek, különösképpen a Hortobágy-nak tudományos kutatását. Felszárja kutatni a Hortobágy földjét, növény- és állatvilágát, életviszonyát. Munkásságának eredményeit közölni akarja tenni. Ennek a tudományos és nemzeti szempontból egyaránt nagyjelentőségű munkálatnak a megszervezésére, az anyagi feltételek biztosítására a társaság

adminisztrációs bizottságot alakított. Ez a bizottság február 28-án tartotta második ülését a főispáni hivatalban dr. Pokoly József egyetemi tanár elnöke alatt.

Jelen voltak dr. *Magoss* György polgármester, *Sesztina* Jenő kormányfőtanácsos, *Darkó* Jenő, *Milleker* Rezső, *Tóth* Lajos és *Verzár* Frigyes egyetemi tanárok.

A bizottság, hogy Debrecen társadalmának közreműködését biztosítsa, széttagu bizottsággá egészítette ki magát.

A hiegesztett bizottság tagjainak feladata lesz áldozatkészségükkel és tevékenységükkel a nagy tudományos cél megvalósulását elősegíteni.

Öngyilkosságot kísérelt meg, mert megvádolták. *Darogi* Antal hajdunánási gazdálkodó a múlt nap mennyasszonya lakásán, annak személtára öngyilkossági saundékból sósavat ivott. Súlyos sérüléseivel be szállították az egyetemi klinikai telepre. Tettét, miut a vizsgálat során kiderült, afeletti elkeseredésében követte el, mert egyik ismerőse lopással vádolta meg s ő így akarta bebizonyítani ártatlanságát. A vizsgálat megindult.

A bélyeghamisítók az ügyesség fogházában. A két zsidó forgalmi bélyeghamisítót, *Preisler* Eleket és *Lornberg* Samuelt hétfőn hallgatta ki *Tóth* János törvényszéki bíró a vizsgálóbírószágon. *Preisner* és *Lornberg* mást már tagadásban vannak s azt akarják elhárítani, hogy ők egy *Fried* nevű izraelitától, aki külföldről érkezett, kapták a bélyegeket s nekik fogalmuk sem volt arról, hogy a bélyegek hamisak. A vizsgálóbíró mindkettőt elzárta letartóztatásba helyezte. A vizsgálat tovább folyik s országos jellegűvé vált.

Akiktől megmenekedtünk. Budapestről jelentik: A hazafias keresztény magyarság körében nagy felháborodást keltett néhány nap előtt, hogy az egyik prágai cseh firkász főcíműnek előadása után most a cseh „kultura” egy másik terjesztőjével akartak bizonyos körök megörvendeztetni a budapesti közönséget. Ez az attrakció a cseh tanítók dalárdájának budapesti hangversenye lett volna, amelyet a Zeneakadémiában akartak megtartani. Miután a hazafias keresztény sajtó a felháborodás hangján tiltakozott az ellen, hogy a cseh hangversenyt megtartsák a csehek lemondtak arról, hogy egy újabb „műélvezet” szerezzenek a budapesti publikumnak. A cseh tanítók dalárdája ugyanis hétfőn a következő táviratot küldte Budapestre: „*Kelel világosítás után lemondunk a hangversenyről*”. Ilyen módon a lípótvárosi rifkéknek nem lesz alkalmuk rá, hogy a cselákok énekpodukción véresre tapssolják tenyereiket.

Ondolás, fésülés, hajfestés, parókakészítés, kézapólas *Ramminger* hölgyfodrász, *Varga*-utca 1.

Köszönetét fejezte ki az elnök Debrecen városának buzasodományáért. Jelentette, hogy Szabolcs vármegye községei részéről 80 mázsa buza már is biztosítva van. *Milleker* Rezső, a tudományos bizottság elnöke jelenti, hogy a tudományos világ részéről a legelőlegebb érdeklődés nyilvánult meg,

a legkiválóbb tudósok ajánlották fel már is tudományos munkásságukat.

Az adminisztratív nagy bizottság március 16-án délelőtt 11 órakor a város háza tanácstermében tartja ülését, amikor is a társadalmi propaganda megszervezését tárgyalja. Minden reménységünk meglehet, hogy Debrecen társadalmára hű marad hagyományaihoz és most sem tagadja meg közreműködését, anyagi támogatását.

Debrecen társadalmára amint tudott áldozni a múltban, úgy fog áldozni tudni a jelenben is, annál is inkább, mert a Hortobágy tudományos felkutatásának eredményei elsőrendűen Debrecen társadalmának az érdekeit szolgálják és hatásukban anyagi szempontokból is igen jelentősek lesznek.

A Nyukosz hírei. A Nyukosz felkéri tagjait, hogy saját érdekükben legalább hetenként egyszer a hivatalos órák alatt, fontos közlések véget jelenjenek meg. Cípjé igénylést-bejelentéseiket, kötség megkímélés céljából, március 4-én hivatalos órák alatt kell leadni. — A választmány, valamint a felügyelőbizottság rendes- és póttagjait felkéri az elnökség, hogy március 6-án délután 6 órakor a Nyukosz irodában okvetlenül jelenjenek meg.

Vasárnap százszázalékkal drágul meg a trafik. *Budapesti* jelentik: A dohányjövődék igazgatósága — mint ismeretes — rövid idő alatt aranyparításra akarja emelni a dohányárakat. Az aranyparitást háromszori emelés útján akarják elérni. Az első emelés értesülésünk szerint még ezen a héten bekövetkezik, amennyiben vasárnap százszázalékkal felemelik a dohányárakat.

Chinint vett be szerelmi bánatában. Hétfőn délután a Batthányi-utcán *Tóth* Gyula 20 éves cukrász öngyilkosságot kísérelt meg, megmérgezte magát, 12 gramm chinint vett be. A mentők beállították az egyetemi klinikai telepre. Állapota súlyos. Tettét szerelmi bánatában követte el.

Öt millió munkanélküli van Németországban. *Berlinből* jelentik: A birodalmi munkaügyi miniszter jelentése szerint Németországban az időszerint a munkanélküliek száma 5 millió. Azoknak száma, akik kizárólag nyilvános támogatásból élnek, 15 millióra rug.

Megrendszabályozott kuplóénekes. A Korzó kávéházában a múlt este bizonyos *Hunyadi* Emil nevű állítólagos komikus kuplózott. — Az ügyeletes rendőrtisztviselő a *Spárga* című kuplé előadását a faji közönség nagy szomorúságára betiltotta.

Rövid hírek a nagyvilágból. A párisi *Saint Lazare* pályaudvaron hibás váltóállítást következtében vasuti szerencsétlenség történt. Két ember életét veszítette, 21 megsebesült.

Vágtott és hullott bajai legmagasabb árban vesz *Ramminger* hölgyfodrász, *Varga*-utca 1.

Különleges katonai és polgári sapkaszállító *Korras*, Debrecen, *Simonffy*-utca 5. Kész sapkák rakáron, ugyanott elsőrendű fehérmű-várda.

Felhívási parancs! Katonák, cseendőrkök, vámorók! Ezzel figyelemzetnek, hogyha bármilyen katonai felszerelésre szükségük lenne, azt egyedül *Piskolty* hadfelszerelések lerakatában szerezhetik be a legolcsóbban. Ugyanott katonai és polgári szabóság. Szolid ár. Szakszóknaak még 10% engedmény. Debrecen, *Kossuth* u. 58.

Műsor:

Kedden: *Katicza királynő* lett. Bemutató. Népszimmi Bérletszünet.
Szerdán: *Katicza királynő* lett. B) bérlet. Csütörtökön: *Katicza királynő* lett. C) bérlet.
Pénteken: *Katicza királynő* lett. D) bérlet. Szombaton: *Katicza királynő* lett. Bérletszünet.
Vasárnap délután: A három grácia. Operette.
Vasárnap este: *Katicza királynő* lett. Bérletszünet.
Hétfőn: *Katicza királynő* lett. A) bérlet.

Szabvány és megszabványozás közlöny

Csokonai-színház

Eredeti udonságot mutat ma be a Csokonai-színház. *Than* Gyula legújabb népszimmié, a „*Katicza királynő* lett” méltó társa lesz az illusztris szerző eddigi nagy-sikerű műveinek, melyek közül „*A mi falunk*” rövid idő alatt elérte a vidéken oly ritkaságba menő 25-ös jubileumot. A mulatságos, tiszta magyar levegőjű szöveg-könyvhöz találan simulnak a bánatos és talpalá való magyar nóták. Feltűnést keltő az eredeti „*Rózsátanc*”, melyet *Kovács* Terussal az élön az egész személyzet ad elő.

Apollo-mozgó
Az Uzorás, dráma az életből, lebilincselő események. Kísérő film: *Tommi*, mint kísértet.

Vigszínház-mozgó
Fern Andra legkiválóbb alakítása: *Vörös Lovas*, nagyszabású artistadráma.
Jön: 1914. *Ferenc* József film.
Jön: Ha megfujják a trombitát folytatása: A Béke galambjai. Jön!

Fővárosi eredmények

A vasárnapi bajnoki labdarugó mérkőzések bokáig erő sárban folytak le s több kisebb nagyobb megmelegtetést hoztak. Az MTK régi nagy formájára emlékeztető játék után 6:0 fölényes gólaránnyal verte a cionista VAC-ot. Orih maga négy gólt rugott. Az FTC egyik legveszélyesebb ellenfelét, a Vasast győzte le 2:1 arányban. A lista végén álló csapatok mind megembe-relték magukat s legalább döntetlent értek el. BTC—UTSE 1:1, Törökvs—KAC 1:1, míg a Zugló meglepetésszerűen legyőzte a „33” FC-ot 2:1 arányban. A bajnokság állása jelenleg a következő: MTK 30, FTC 24, UTE 22, BTC 19, Törökvs 17, Vasas 16, „33” 13, KAC 13, VAC 13. III. ker. 12, Zugló 12, UTSE 11 pont. A másodosztályban egyedül a BAK-mérkőzést tartották meg. Eredmény 2:1.

A DKASE tisztújító közgyűlése
A DKASE vasárnap délelőtt tartotta évi rendes közgyűlést, amelynek fő tárgya a tisztújítás vgl. A tisztújítás eredménye a következő:
Diszelnökök *Békés* Lajos, *Bosznay* Károly, *Szur* János.
Elnök *Króh* Vilmos.
Társelnökök *Medvegy* Elemér, *Mayer* János, *Müller* László.
Ügyv. elnök *Székely* Simon.
Ügyv. elnökhelyettes *Török* Barna.
Alelnökök *Aszódi* Márton, *Antal* Béla, *Barát* Géza, *Darvas* Miksa, *Kollmann* Ferenc, *Pongrácz* Vidor.
Főtákar *Fried* Jenő.
Titkár *Schön* Miklós.
Főjegyző *Keller* György.

Jegyzők Grünberger József, Auspitz József.
Főpénztárnok Nagy Dániel.
Pénztárnok Péntes Imre, Gottlib Frigyes.
Ellenőrök Klein Ignác, Hegedűs Ferenc.
Számvizsgálók Havas Károly, Feldheim Imre, Müller Jenő, Kardos Jenő.
Háznagy Draskovits Rudolf,
Orvos Borosi József.
Ügyész Karsai Sándor.

A keleti labdarugó kerület intéző bizottsága szerdán este 6 órakor tartja első ülését a Royalbeli hivatalos helyiségében.

A keleti labdarugó kerület tanácsa esütőtűkén este 6 órakor tart ülést, amelyen megválasztják az új feyelemi bizottsági elnököt. Káldy Zsigmond elbárányozta lemondott.

A DEAC labdarugó szakosztálya kedden este 6 órakor ülést tart az Egyetemi Körben. Délután 2 órakor tréning a nagyerdői pályán.

A debreceni labdarugó bírók szerdán este fél 7 órakor értekezletet tartanak a Royalban. A bírótestület tisztújító közgyűlése vasárnap délután 5 órakor lesz a Royalban.

A MASZ keleti kerületének vasárnapra hirdetett tisztújító rendes közgyűlése határozatképtelenség miatt elmaradt.

ORZSÁGOS VÁSÁROK

Március 4-én: Beled, Biharnagybajom, Hosszupertszeg, Kadarkut, Pincehely.
Március 5-én: Ajka (csak kirakodó-vásár), Monoszló, Sárospatak, Tapolca, Vésze.
Március 6-án: Csabrendek, Csepreg, Celldömök (csak ló- és marhavásár), Encs, Nagykálló, Söjtör.
Március 7-én: Dömsöd.
Március 8-án: Dömsöd (csak kirakó-vásár), Elek, Gyoma (csak lóvásár és kirakóvásár március 9-én), Szegvár, (csak ló- és marhavásár).
Március 9-én: Elek, Gyoma, Jászfényszaru, Kecskemét, Monor, Szegvár, Székesfehérvár.
Március 9-től 22-ig: Budapesten kirakó-vásár. 11-én marhavásár és 16-án lóvásár.

Árfolyamemelkedések a tőzsdén

A szombati magánforgalom javuló irányzata után előrelátható volt, hogy a mai tőzsdén magasabb árfolyamok kerülnek felszínre. Különösen a fávált-papírokat vásárolta nagy tételekben a spekuláció. A bankpiacnak legkeresettebb papírosa ma is a Magyar Német Bank volt, amely 104.000 koronáig emelkedett, ezzel szemben teljesen elhanyagolt volt a Földhitelbank és a Magyar-Amerikai Bank piaca. A Földhitelbankból a tőzsdetanács határozata értelmében a mai naptól kezdődőleg

10 darab lesz egy kötés.

A közlekedési vállalatok piacán fel-tűnést keltett Novának 20 százalékos emelkedése, míg a különféle vállalatok piacán a sörpapírok állottak az érdeklődés középpontjában. Állítólag a kedvező mérlegi eredményekre vásárolta a sörpapírokat nagyobb tételekben a spekuláció. A biztosítópapírok közül az Első Magyar Biztosító újabb rekordárfolyamot ért el. A vaspapírok közül a Ganz-Danubius árfolyama emelkedett arra a hírre, hogy a részvényeseknek osztalék címén minden 10 darab után egy ingyeurészvényt fognak adni. Zárhat felé a realizálás nyomán az árfolyamok lemorzsolódtak, azonban így is az összes papírok a pénteki záróárfolyamuk fölött zártak.

A nyiregyházi vetőburgonya-vásár

Kiváló sikerrel indult meg a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a Szabolcsvár-

mezei Gazdasági Egyesület országos vetőburgonyavására, amelyet március 1-2 napokon tartottak Nyiregyháza. A burgonyatermelés fejlesztése céljából a vásárral kapcsolatban burgonya-szakkiállítás volt, amely méreteiben és tartalmában egyaránt igen figyelmet érdemlő volt.

Dr. Rácz Lajos kamarai igazgató a megnyitáson hirdette ki a Kamara országos pályázatát, amely által a gazdák között ambíciókat kívánt ébreszteni a rendkívül pusztító burgonyavész leküzdésére. A pályadíjak értéke öt millió korona: első díj két és fél millió, második díj másfél millió, harmadik díj egymillió korona. Résztvehet bármely gazda, aki legalább 12 holdon a burgonyavész ellen, előírászerűen permetezést és porozást folytat. A védekező anyagot a Kamara a Chinoin gyártól kiesz-között kedvezményvel, a napiárnál 20 per-cenettel olcsóbban fogja adni.

Áresés a debreceni sertésvásáron.

A debreceni sertésvásáron a hétfői napon kisebbszériű áresés mutatkozott, amennyiben a sovány sertés ára a múlt hetihez viszonyítva 1-2 ezer koronával olcsóbbodott. A kövér piacra 130 darabot hajtottak fel. Árak: Prima sertés 21-22 ezer korona, közepes 19-21 ezer, silány 18 ezer koronától fölfelé. A sovány piacon nagy felhajtás mellett élénk volt a kereslet. A sovány sertést ételsúlyban kilogrammonként 14 ezer koronás és ennél lényegtelenül magasabb áron vásárolták.

Magyar korona: 0.0122

Zürichi zárlat
Berlin 128 1/2, Hollandia 215 1/2, Newyork 577 1/2, London 2433 1/2, Páris 2425, Milánó 2485, Prága 1671, Budapest 0.0122, Belgrád 727 1/2, Bukarest 305, Bécs 81.45, Szófia 431 1/2.
Devizaközp. hiv. ár.
Dollár 68350-70535, hollandi forint

25580-26230, francia frank 2905-2980, Svájci frank 11775-12075, cseh korona 1980-2025, lei 368-378, lira 2970-3055, dinár 863-886, német marka —, osztrák korona 96-98, Napoleon arany 235500 korona.

Terményfőzsde zárlat

A mai terményfőzsde az irányzat szilárd. A buza 12500, a rozs 10000 koronával drágult.
Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 290000-295000, egyéb 288000-292000, 79 kilós tiszavidéki 297500-302500, egyéb 295000-300000, rozs 245000-250000, takarm. árpa 260000-280000, sörárpa 300000-340000, zab 235000-235000-245000, tengeri 210000-215000, korpá 15750-162500.

Ferencvárosi sertésvásár

Összes felhajtás 1700. Árak: könnyű 18-22000 közép 185-23000, nehéz 23-23500. A vásár élénk volt.

Piac-utca 58. alól március 1-től áthelyezték irodájukat Arany János-utca 2. (Hungária fölött)

Heller Testvérek

Telefon 11-91 Betétitársaság Telefon 11-91

Tőzsdebizománya

Debreceni ipari, bank és kereskedelmi

Részvénytársaságok részvényeit

legmagasabb áron állandóan vesszük

minden-nemű tőzsdei megbízást

igen előnyösen teljesítünk.

Értéktőzsdéi árfolyamok (ezresekben)

Bankok:	Viktória 364	Lipták 29	Papírpár 55	Keglevich 23
Ángol 142	Franszdan. 117	Gép és vasut 73	Feilen —	Királysr 150
Bosny. agrár 115	3ányák és téglagy 455	Magyar acél 455	Hangyaipár 34	Polg. Sör 925
Földhitel 725	Bauxittröszt 845	Mérleg 45	Kábel 5000	Krausz 10
Havas 452	Bocsodni 1675	Belga fém 290	Királyantó 11	Pannonia s. 42
Hermes 98	Borsodi 280	Motorgyár 73	Óstermelő 493	Pemosi sz. 300
Agrár —	Lőrinczi 140	Ólom 43	Gummi 588	Szálloda, gy. fűrdő
HSlavon. 80	Cement 170	Chandvir 258	Vasut forg. 420	Pannonia —
Lloyd Bank 24.5	Unio —	Rex 11	interrexim 3	Royal 310
Magyar hitel 918	Szászvári 620	Rima 205	Star 30	Egisz 84
Ingatlan 570	Kohó 1600	Roessemann 120	Telefon 255	Ligetszanat 32
Oseh 35	István 88	Rotmüller 26	Török patika —	Schwartzter 108
Forgalmi 83	Csep-tégla 40	Schlich 130	Unio színház 27	Lukács 13
Jelz. 200	Drasche 460	Schuller 75	Szolnoki 17	Faipar:
Ker. hitei 30	Magnesit 4300	Tendlorf 125	Zagyvapálfat 56	Mercurfa 9.5
Lezártitól 142	M. aszfalt 80	Vegyipar 56	Cukorgyárak	Cserző 30
Német 101	Á. Kősz. 455	Vagongyár 188	Dérecukor 830	Dharaszi 15
Ólasz 40	Kerámiai 149	Wörner 25	Horvát —	Egy. fa 70
Közp. Jelz. 25	Nagybát. 335	Fémkeresk. 30	Cukoripar 5200	Funieryár 29
Városi 14	Salgó 930	Vulkán 230	Mezőgazd. 846	Guttmaun 1300
Merkur 31	Óljaki —	Corvin gép 15	Mezőhegy. 448	Hazai 285
Nemz. bank 78	Órikányi 1380	Textilipar	Stummer 3200	Honfa 13
Jeszt. Hitel 284	Móri szén 43	Textil 18	Élelmiszer	Kőrösb 8
Keresk. 2190	Sajókondói 23	Gyapjamosó 97	Cinner 14	Kronberger 36
Hungária —	Nyomdák	Szövőkötő 58	Fiunei —	Lignum T. 140
Wiener B 198	Athenaeum 315	Goldberger 171	Fruktus 8.5	Magy.-Am. 26
Yakarékpénztárak	Franklin 235	Györi textil 41	Halkeresk. 41	Erdő 8.5
Belvárosi 64	Globus 82	Juta 250	Szálami 35	M. Loyd —
Egyes.fővár. 330	Gunossi 32	Karton 136	Ocean 56.5	Malomsoky 18
Kőbányai 38	Pallasz 80	Kender 135	Páspöki 31	Nemzeti —
Magy. Ált. 310	Pesti könyv 85	Pamut 404	Tokaji 72	Lichtig 11.75
Moktár 310	Sóvái 85	Szegedi —	Villányi 87	Ofa új 810
Pesti hazai 6350	tigler 135	Vegyipar	Gáz és villamos.	Rézbanyai 190
Lipótvárosi 18.5	Stefanem 12	Chinoia 64	Ált. Gázszó 27	Szilavonia 135
Biztosítók	Fővárosi —	Danica 224	Ált. Lógsz 1310	Nasici 3575
I. Magy. 17750	Vas és gégyárak	Diana 12.5	Izzó 965	Viktoria 9
Fonóré 490	Koburg 75	spodium 435	Just izzó 145	Zabolai 198
M-francia 600	Osáky 83	Flóra 160	Auer 435	Zentai 270
Jég 310	Gögyör 220	Hung. műtr. 405	Plóbus 58	Hitelfa 44
Pannonia 3600	Fábán 14.5	Keleti 55	Vasm. vill. 60	Közlekedési váll.
Nemzeti b. —	Regyver 2025	Glein és Fia 14	Lámpa 325	Adria 1400
Malmok	Flankl 195	Klozdé 180	Olajművek	Atlantica —
Back 95	Janz D. 6600	Sziltra 118	Márosi petr. 145	Közüti 44
B.-miskolci 195	Janz vill. 2850	Lörök 48	Olajipar 123	Városi 52
Concordia 71	Hoffher 252	Wander 35	Sör és szeszipar	Bur —
Békéscsabai 70	Kistarcvai 89	Különfélék	Baróti 16	Déli vasut 122
Első Bpest 183	Kühne 100	Bárdi 19	Részv.-sör 456	Melter 540
Törökszentm. 39	Györfly 150	Boni 154	Femesi sör 28	Levante 38
Gizella 78	Sassab 67	Brassóti 550	Fővárosi sör 87	Miskolci 435
Etunázria 165	Kissling 26	Corvin film 17	Schwindt 495	Nova 208
Királymalmos 59	Láng 280	Dorogi 45	Györi szesz —	Atlamvasut 675
		Dunántúli 115		Tröst 158

Elővételi jogok: Kistarcvai —, Szövőkötő —, Cukor 925.

GARAI

ÉS

TESTVÉRE

férfi, fiuruha-
áruháza

Bika-szálló
épületében

tavaszi vásárt

rendez !!

A folytonos áremel-
kedés dacára egész
március hónapra
árait leszállította

15-20

százalékkal.

Nagy választék
tavaszi felöltök-
ben, a legmo-
dernebb szabásu
öltönyökben,
Rövid sportnad-
rágokban,
Divat-csikos
nadrágokban,
Tartós gyermek-
ruhákban

és méretutáni ren-
delésekre szövet-
különlegességekben.

Kérjük a t. vásárló-
közönséget a cégre
ügyelni!

Garai és Testvére
Bika-szálló épület.

REGÉNY

Tavasvárók

Irta: IGMÁNDY GÉZA
(Folytatás.)

— Amióta konyha-mester lettem, Gábor is mindig arra számít, hogy nagy mulatságot csapunk. Most könnyebben lehet.

XVI.

— Hallotta már — kérdezte Ilonka, hogy szegény Kovács Kálmán elesett? Ákos köztözte be.

— Hallottam — válaszolt Mancsi. — Szomorú vége lett a szépen megindult regénynek. Hanem úgy látom, hogy Edit nem veszi a szívére a dolgot. Talán még nem is tudja.

— Én megmondottam neki rögtön, amint Ákos levelét megsaptam.

Bizalmasan elbeszélgettek, elpletykázgattak. Amióta Ilonka jegyben járt, Mancsi is belátta, hogy meddő küzdelmet folytat; vágyát úgy sem érheti el. Visszaállt köztük a régi kislánykori barátság és őszinteség, amikor nem féltékenykedtek s nem titkolóztak egymás előtt. Mancsi ugyan még nem tudta kitörölni a lelkéből Ákos képét. Ilonka többször kérte Ákos, hogy Mancsinak is küldjön néha-néha egy lapot, mert a szerelmes kislánynak nagy örömet okoz vele.

— Látod Ilonkám! — elmélkedett Mancsi — én nem tudom megérteni Edith könnyelműségét. Akárhogy is vesszük a dolgot, ez a szerencsétlen fiú ömítatta tette kockára az egész jövőjét. És Edith azzal válaszolt, hogy Kovács hazavonulása után azonnal udvarolhatott magának. A mostani viselkedése nem mutatja, hogy volna gyászolni valója.

— Tudod édesem! — válaszolt Ilonka — Edith nagyon furcsa helyzetbe került, amikor Kovács kilépett. Emlékezzél csak vissza! — Kovács volt az első... Az egész város erről beszélt. A nevüket egymással emlegették. Edith így akarta ellensúlyozni a dolgot; pletykának tüntette fel az ügyet. Azt elismerem, hogy tulzásba esett, de úgy veszem észre, hogy valóban szereti Bácsot.

— Talán inkább a fiú, — kockáztatta meg Mancsi — annak a kis oláh fiúnak imponál az előkelő magyar familia.

— Oláh? — kételkedett Ilonka — hogyan lehetne oláh egy Bácsi?

— Bácsik az Erdélyben! — édesapám azt mondta, hogy ez ott gyakori név az oláhok között.

— Lehet, hogy úgy van, de nagyon cinos fiú és ügyesen korcsolyázik és táncol.

— Kijössz estére a pályára? — érdeklődött Mancsi — katonazene lesz.

— Hogyne, okvetlen kimegyek, — megígérttem Miskának is — és egy kissé elpirult Ilonka, amikor a szalonhős nevet említette.

Ákos eltávozása után Miska lett Ilonkának az állandó kísérő lovagja. Ákoskal való régi barátságuk alapján vindikálta magának ezt a jogot. Ilonkának meg jól esett, hogy Miska ismerte Ákosnak összes erdélyi barátait. Beszélgetésük tárgya is mindig ez volt. A társaság természetesen másképp vélekedett és ezt bizony nem egyszer ki is fejezték. Különösnek tartották, hogy egy menyasszony állandóan együtt van a vőlegénye barátjával.

Rokonczynának nem tetszett a mindig bensőbbé (intimebbé) váló barátság és gyengéden figyelmeztette, hogy viselkedése kissé furcsa színben tűnik fel.

(Folyt. köv.)

Apró hirdetések

Apró hirdetések díja hétköznap 10 máig 800 kor., minden további szó 80 korom. Vasárnap és ünnepnapokon 10 szóig 1200 K. minden további szó 120 K. Vastagabb betűkkel szedett szavak kétszeresen számítatnak.

Allg használt
sötét kék férfiöltöny
középterműre eladó
Bethlen utca 60.

Beuterosított
utcai szoba, teljesen
különbejárattal, eset-
leg teljes ellátással
1-2 ur részére március
15-től kiadó
Erdőser 7. szám,
Nagykörtvi villamos-
megálló.

Heneserek,
plüss szövét, bőrvászon
diványok, afrik lőszermatra-
sok, szalon és bőrgarnitúrák készen
kaphatók Debrecenben
Károlyi köz 8. Javításokat
juttányos áron vállalok.

Előrangú kárpitos
Szabó József, Varga-
utca 1. Szent Anna
sarak. Kész henese-
rek raklárban.

Elvezett
egy fekete farkaskutya,
him, nyolc hónapos, Gausi névre
hallgat. Becstületes
megtaláló vigye
Arany János-utca
52. alá.

Tisztviselők és közalkalmazottak figyelmebe!

Üzletátalakítás miatt
a BEKE ÁRUHAZBAN
Szent Anna utca 5.
március 1-től 15-ig
rendkívül olcsón lehet
vásárolni ruha-
és kosztümkelmet,
vásznat, sephirt, ka-
navacot, dehint, férti-
ruha kelmet, kartent.
Csak elsőrendű áru!

**Zongora-
hangolások,**
javítás, hosszu-
ból rövid, moder-
net készítek
garancia mellett.
Vonóhangszereket
elvállalok.
Zongorahangolások,
javítások helyben és
vidéken. Telefon:
15-16. Zongorák
fényvezérelt elvállalom

TONTE LÁSZLÓ
zongora vonóhangszerek
szertitő
DEBRECEN,
PIAC-UTCA 30.
az udvarban.

Szappantőzéshez

leg-
erősebb **SZÓDA** kapható
Felegyházy János
fűszerkereskedésében.

**Utcai és
alkalmi ruhák
festője
és vegytisztítója**

BIRÓ

Gyász esetén
festés

**24 óra
alatt készül**

**Arany Bika-
mozi bejárat**

HORVÁTH SÁNDOR

„Elite“ illatszertára

Debrecen, Piac-utca 64. sz.

E hét reklámcikkei:

Egy nagy Odol: — 16,500.— K
Egy kis Odol — 9,000.— „
Egy saép ridikül — 30,000 töl
Egy deka jó parfüm — 6,000-töl
Egy deka prima kölni — 1,200.— K
Egy üveg jó kölni 50 gr. — 4,500.— „
Egy „ „ „ 100 gr. — 8,000.— „
Elsőrendű minőségű
pipereszappanok — 1,000-töl

Tisztviselőknek 10% engedmény

Fodrász uraknak
nagy árengedmény!

„PERZSANTIN“

(PERZSAMINTÁS HALIN)

Olcsó szőnyeg szerezési
TAUSZKY FÜLÖP

BUDAPEST, Király-utca 13. szám. II. udvar.

A nagyközönség figyelmébe!

Üzletemet teljesen ujonnan berendeztem, melyben a legkényesebb igényeket kielégítem. Pár hónappal ezelőtt megrendelt szöveteket megkaptam és így módomban van a napi árnál 50 százalékkal olcsóbban ártányokat készíteni.

Tegdes J. Péterfia-u. 42.

Zománcos öntött vasedények,
épület- és butorvasalások
BAKOS vasüzletében
Csapó-utca 88. Telefon 6 20.

Öntött és sajtolt

Butorveretek
Nickelozott réz és lackozott
Lőszerszám veretek
legjutányosabban
Bészler Lajosnál
Széchenyi-u. 2.

Legolcsóbbak a
Hajdudó apróhirdetésél

Nehéz az élet!

Jó ruhába járn gondot ad, VÉGHEZ
olcsón beszerezni tessék
menni, hol kevésbé használt uri ruhák el-
adása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése
Vár-utca 2. sz. (Zenodóval szemben).

Lengyel fest, tisztit legszebben
KELMEFESTŐ ruhákat!
Csapó-u. 28. és Csapó-utca 96

Bészler és Dávid vaseres-edény
(a Kossuth szobor mellett)
Vasak, lemezek, szegek

mind-nféle méretben. Épület és butor-
vasalások, szerszámok, edények, mezőgazdasági cikkek. o-o
TULAJDONOS: DAVID JAKAB.

PALMA
KAUCSUK-TALPVÉDŐ
ÉS KAUCSUK-SAROK

Német tenyésztők

originál zab, tavaszi sörárpa, takarmány,
eukorrépa, lóbab és viktória borsó

vetőmagvait azonnal szállítja

„SATOR“ Vetőmagüzem R.-T.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. II. emelet 4.
Sürgőnycim: Satormag.

Forgalomba hozunk a legjobban bevált német-
országi originál burgonyaféléket. Minden termék
értékesítését vállaljuk.

A „Parfumerie Ilona“
szencziációs reklámja!!!!

Mindenkinek egy

ingyen manicur
bérletet adunk,

aki 50 ezer koronán feletti
bármit is vásárol a

Parfumerie Ilonában
Szent Anna-utca 1. szám.

**Pipereszappant,
Orosz kölnivizet,**

Parfümöt minden illatban. Fogpasztát,
Szájvizet, Arekrémet, Kéz-
főrtőt, Kőszereket és Fertőtlenítő-
szereket stb. legolcsóbban és leg-
jobb minőségben beszerezhető a

KORZÓ DROGUERIÁBAN
PIAC-UTCA 42. TELEFON 14-80.

**Dughagyma (makk),
rézgalic,
lucernamag,
raffia**

CSANAK JÓZSEF R. Rt. (Főszék és köz-
mege üzletében)
Piac utca 51. sz. — Telefon 70

Hirdessen a Hajdudóldben!

Kiadja: Hajdudóld Lapkiadó Vállalat.